

REFORM

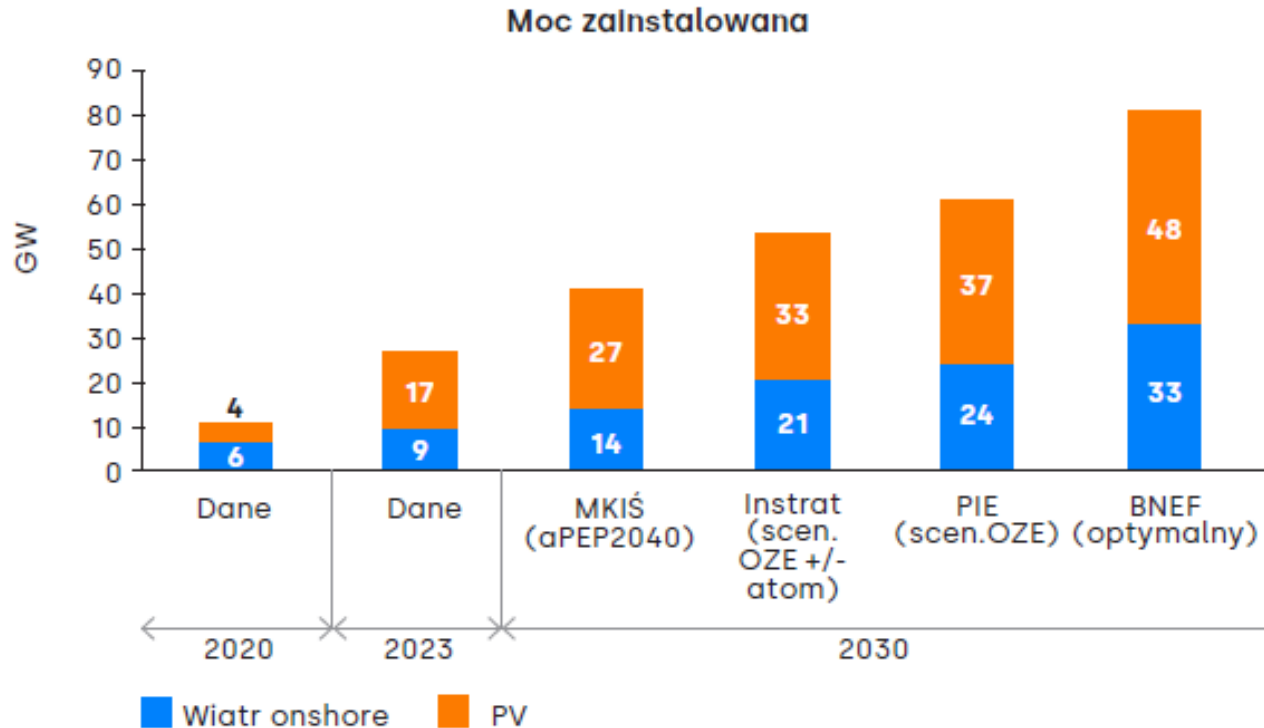
Obszary przyspieszonego rozwoju OZE wobec wyzwań polskiej transformacji energetycznej

Rafał Bajczuk, Instytut Reform

Okrągły Stół Instytutu Reform Online
22 lutego 2024 r. 14:00-15:30

Wiatr i słońce określą tempo transformacji energetycznej w Polsce do 2030 r.

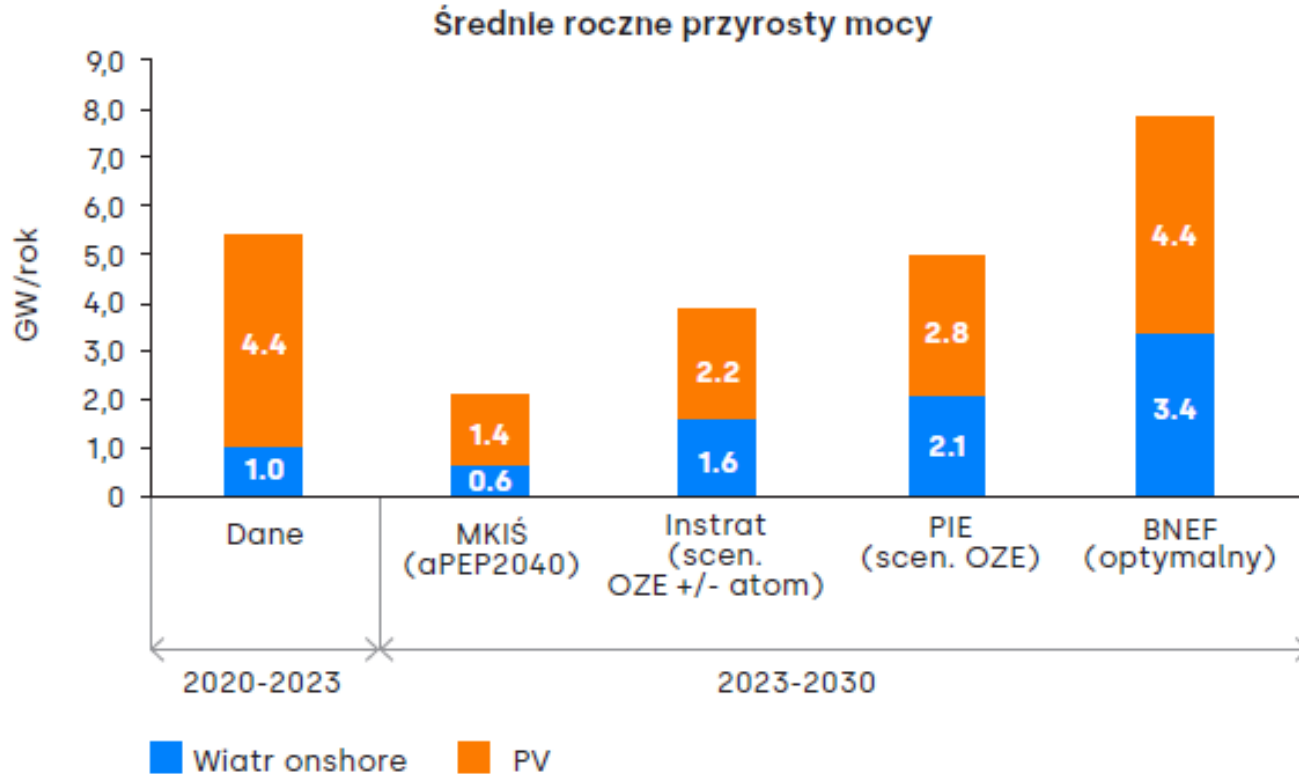

Kluczowy wniosek z analiz scenariuszowych:

- do 2030 r. głównym czynnikiem różnicującym miks energetyczny jest **tempo rozbudowy energetyki wiatrowej na lądzie oraz fotowoltaiki**, które jest **ograniczane przez bariery pozakosztowe**, a nie konkurencyjność technologii

Wiatr i słońce określą tempo transformacji energetycznej w Polsce do 2030 r.

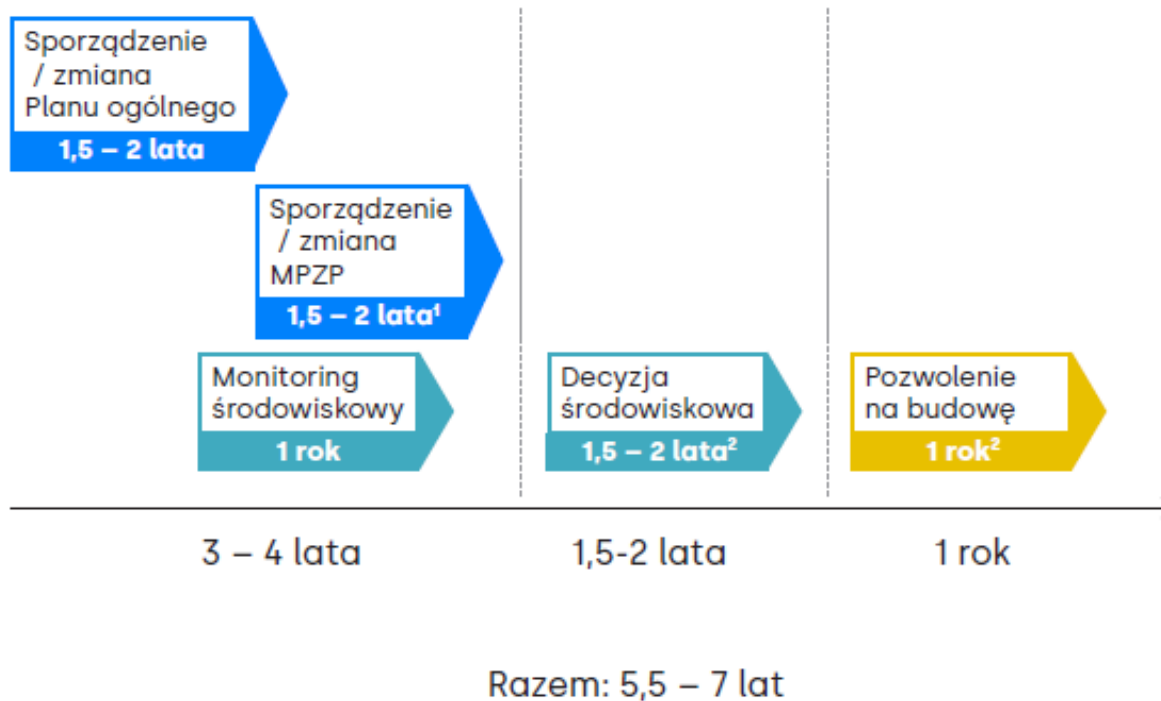

Powinniśmy dążyć do **co najmniej podwojenia tempa budowy nowych mocy wiatrowych** i **utrzymać szybkie tempo budowy mocy fotowoltaicznych**.

Długotrwałe procedury jako bariera rozwoju OZE

Szacunkowy czas niezbędny na uzyskanie zezwoleń na potrzeby inwestycji w farmę wiatrową na lądzie w Polsce

Uwagi: 1) procedura zwykła, 2) o ile względem decyzji nie zostanie wniesione odwołanie
Źródło: opracowanie PSEW na podstawie danych PSEW, Instytutu Reform, Urban Consulting

Działania UE na rzecz przyspieszenia procedur dot. inwestycji w OZE

Rozporządzenia i dyrektywy unijne

- Nadzwyczajne rozporządzenia Rady UE dot. przyspieszenia wdrażania rozwiązań w zakresie OZE – przepisy przejściowe, obowiązujące do czerwca 2025 r.
- Nowelizacja dyrektywy OZE z 2023 r. (tzw. RED III) – przepisy docelowe, w tym obszary przyspieszonego rozwoju OZE oraz nowe terminy wydawania zezwoleń.

Wsparcie ze strony Komisji Europejskiej (inicjatywa Accele-RES)

- Zalecenia i wytyczne dot. przyspieszenia procedur wydawania zezwoleń na projekty OZE oraz wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju OZE
- Wzmocnienie wymiany doświadczeń między państwami członkowskimi przez przeznaczone do tego fora, w tym CA-RES i SMET
- Instrument Wsparcia Technicznego (TSI) dla państw członkowskich

Zapisy polskiego KPO – rozdział REPowerEU

- Kamienie milowe dot. wdrożenia obszarów docelowych OZE
- Inwestycje wspierające budowanie kompetencji i tworzenie narzędzi przyspieszających procedury

Nowe zapisy Dyrektywy OZE: szybszy permitting oraz obszary przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych

	Obszary przyspieszonego rozwoju OZE	Pozostałe obszary
Instalacje OZE – wariant bazowy	12 miesięcy	24 miesiące
Instalacje OZE na morzu	24 miesiące	36 miesięcy
Instalacje OZE <150 kW Powiązane magazyny oraz przyłącza do sieci Repowering instalacji OZE (ponad 15% dodatkowej mocy)	6 miesięcy	12 miesięcy

Obszary przyspieszonego rozwoju OZE: nacisk na skrócenie procedur środowiskowych.

Możliwość przeprowadzenia oceny dla całego wyznaczonego obszaru i dzięki temu przyspieszenia procesu dla poszczególnych projektów.

Logika wdrażania obszarów przyspieszonego rozwoju OZE

Warunki dotyczące ochrony przyrody

- Na wyznaczonych obszarach **nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko** zastosowania OZE. Powinno to zostać potwierdzone z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi i zbiorów danych, w tym **map wrażliwości dzikiej przyrody**.
- Spod obszarów **wyłącza się: obszary Natura 2000, obszary krajowych systemów ochrony przyrody, główne szlaki migracyjne ptaków i ssaków morskich** (z wyjątkiem sztucznych powierzchni na tych obszarach).
- Państwa członkowskie powinny ustanowić zasady dotyczące skutecznych **środków łagodzących negatywne oddziaływanie na środowisko**.

Warunki dotyczące udziału społeczeństwa

- Państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia udziału społeczeństwa w wyznaczaniu obszarów przyspieszonego rozwoju OZE w tym określać grupy, na które te strefy mogą mieć wpływ.
- Państwa członkowskie mają promować akceptację projektów poprzez bezpośredni i pośredni udział społeczności lokalnych.

Usprawnienie wydawania pozwoleń dotyczących OZE w polskim KPO

Kamień milowy	Opis	Termin
G1L. Mapowanie potencjału energii odnawialnej dla instalacji fotowoltaicznych i wiatrowych na lądzie	Mapa potencjału energetyki wiatrowej na lądzie oraz fotowoltaiki dla całej Polski, dostępna w łatwym do wykorzystania formacie.	IV kwartał 2024
G2L. Przyspieszenie procedur dot. zezwoleń	Wdrożenie zmian ustawowych definiujących ramy prawne dla obszarów przyspieszonego rozwoju OZE , w tym: 1) podmioty odpowiedzialne za wyznaczenie obszarów, 2) zasady ich wyznaczania, 3) procedury obowiązujące w ramach obszarów.	IV kwartał 2024
G3L. Cyfryzacja procedur dot. zezwoleń	Określenie specyfikacji technicznej platformy cyfrowej obejmującej wszystkie elementy procedur wydawania zezwoleń.	III kwartał 2024
G4L. Cyfryzacja procedur dot. zezwoleń	Testy pilotażowej wersji platformy cyfrowej .	IV kwartał 2025
G4L. Cyfryzacja procedur dot. zezwoleń	Wdrożenie platformy cyfrowej.	II kwartał 2026

Źródło: Instytut Reform na podstawie tekstu KPO

Dodatkowo: inwestycja G1.1.4 przewiduje wsparcie administracji centralnej, samorządów i NGO przy wspieraniu reform w rozdziale REPowerEU, w tym w obszarze permittingu

Wdrożenie przepisów – dalsze kroki

Do końca
2024 r.

- Mapowanie potencjału OZE
- Zmiany ustawowe – ramy prawne dla obszarów przyspieszonego rozwoju OZE

Do lutego
2026 r.

- Wyznaczenie obszarów przyspieszonego rozwoju OZE

4. Rekomendacje

Rozpocząć prace nad koncepcją wdrożenia obszarów **jak najszybciej**

Wykorzystać dostępne **wsparcie ze strony Komisji Europejskiej oraz w ramach KPO**

Wdrażać obszary przyspieszonego rozwoju OZE w sposób **spójny z reformami sieciowymi i w zakresie planowania przestrzennego**

Prowadzić **stały dialog** ze społeczeństwem i branżami zaangażowanymi w transformację energetyczną.

Wdrażać reformy z myślą o **perspektywie po 2030 r.**, w tym osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.

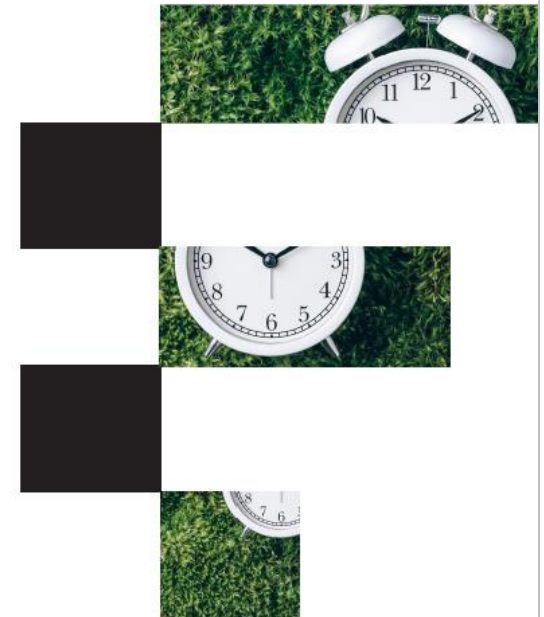
Najnowszy raport już dostępny na stronie Instytutu Reform

RAPORT

Zdążyć z transformacją – obszary przyspieszonego rozwoju OZE w Polsce

Rafał Bajczuk, Maria Niewitata-Rej, Aleksander Śniegocki

Warszawa 2024

REFORM

RE:FORM

Dziękuję za uwagę

Fundacja Instytut Reform
office@ireform.eu